

VIRTUAALSED KOOLID JA KOLLEDŽID

Alternatiivid edukaks õppimiseks

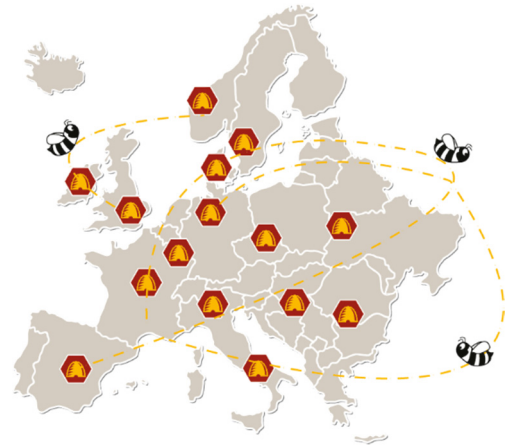
SISSEJUHATUS

Sisuliselt kõigil on koolist ettekujutus kui kohast, kus õpilased käivad kohapeal õppimas. Kuid mis saab õppijatest, kelle jaoks kooli minek on erinevatel põhjustel keeruline? Kui nad kardavad kooli, on haiged või omavad mingit kolmandat põhjust? Mis saab õppijatest, kes soovivad võtta aineid, mida nende kohalikus koolis ei pakuta või noortest inimestest, kes on kinnipidamisasutustes, kuid soovivad hariduse abil oma tulevikuvõimalusi parandada?

Virtuaalsed koolid ja kolledžid pakuvad neile õppijatele aina enam olulist alternatiivi ning nende osakaal maailmas, sh Euroopas, kasvab kiiresti. Samas on Euroopas teadmine nende koolide tööpõhimõtetest ning eduteguritest üsna väike. Paljud jäävad nende uute struktuuride osas kahtlustavaks, eriti juhtudel, kui neist räägitakse kui alternatiivist kohustuslikule kooliharidusele. Sellest hoolimata on neid koole palju ning enamikku neist on hiljutise Euroopa Komisjoni poolt toetatava projekti raames ka uuritud.

DEFINITSIOON JA LEVIK EUROOPAS

Virtuaalseteks koolideks ja kolledžiteks loetakse institutsioonid, mis viivad õppetööd läbi osaliselt või täielikult veebipõhiselt. Reeglina on õppetöö nii eesmärkide kui väljundite osas sarnane tavakoolides pakutavaga. Hoolimata sellest, et suurem osa virtuaalsetest koolidest paikneb USA-s või mujal maailmas, on üle 70 neist tuvastatud ka Euroopa 18. erinevas riigis. Nende arv kasvab samaaegselt nõudlusega suuremat paindlikkust pakkuvate õpivormide järele. Oma töös keskendusime 14-21 aastaste vanusegrupile suunatud teise taseme haridusele ning samuti kolledžitele, mis pakuvad õppimisvõimalusi tudengitele keskhariduse ja kõrghariduse vahelisel astmel. Samas oleme teadlikud, et eksisteerib ka virtuaalseid põhikooli ja samalaadseid veel noorematele suunatud initsiatiive. Neid arvesse võttes tõuseks Euroopas tuvastatud institutsioonide arv 100 ligi.

EUROOPA VIRTUAALSETELE KOLLEDELE JA KOLLEDŽITELE ISELOOMULIKUD TUNNUSED

Hetkel olemasolevatele tõenditele tuginedes võib eeldada, et riiklike ja eraomandis tegutsevate pakkujate vahel on umbes 50:50. Eksisteerib lai spekter omandivorme, mis lisaks riiklikele ja erakoolidele sisaldavad nende kombineeritud varianti ning kasumile orienteeritud ja mittetulunduslikke asutusi.

Vähemalt 10 Euroopa virtuaalkooli asutati algselt välismaal asuvate kodanike ning sõjaväeosades teenivate inimeste laste tarbeks. Ent suurem osa koolidest (eeldatavalt umbes 30-50%) olid mõeldud koolidest väljakukkumise pidurdamiseks.

Suur osa sellistest koolidest (ligilähedaselt 50%) pakuvad täielikku õppekava ning näib, et mitmetes Euroopa riikides kasvab huvi täiendusõpet või spetsiifilisi aineid ja/või järelaitamistunde pakkuvate virtuaalkoolide vastu.

Pedagoogiline skaala on lai: täielikust veebipõhisest õppesest kuni rohkete kontakttundide kasutamiseni. Suhtlusvahenditest on eelistatud Skype, erinevad videokonverentsisüsteemid, e-post, telefon ja mitmed õpikeskkonnad.

Paljudel juhtudel peegeldavad virtuaalkoolid kohaliku või riikliku taseme prioriteete – kas siis strateegiliste valikute väljundina või pakkudes lahendusi regioonis üleskerkinud probleemidele.

SOOVITUSED

Alljärgnev valik soovitusi on suunatud Euroopa Komisjonile ning riiklikele, piirkondlikele ja kohalikele hariduspoliitika kujundajatele. Soovitused on inspireeritud usust, et e-õppel on oluline roll hariduslike ja sotsiaalsete eesmärkide saavutamisel.

- **Tõsta teadlikkust virtuaalse õppe väärtustest ja mõjust haridus- ja sotsiaalpoliitiliste eesmärkide täitmisel**, sh. vajalike andmete kogumist nii täis- kui osakoormusega kaugõppes õppivate õpilaste arvu osas. Potentsiaalseteks kasusaajateks on koolikartlikud, geograafiliselt isoleeritud, välismaal elavad ja lühiajaliselt piirkonnas elavad õpilased. Tuleb meeles pidada, et e-õppel on roll õpilaste ajakohase edenemise tagamisel ning nende toetamisel, kes vajavad individuaalset lähenemist või normist erineva tempoga õppimist.
- **Tuvastada, nõustada ja teha koostööd erinevate riiklike organisatsioonide, asutuste ja seotud osakondadega**, kes vastutavad laste ja noorte hariduse eest ka riskirühmades nagu noored kriminaalid, pikaajalised haiged või noored pooliku haridusteega emad.
- **Eemaldada bürokraatlikud takistused, mis takistavad virtuaalkoolide ja –kolledžite arendamist ja tagavad nende jätkusuutlikkuse**. Paljudel juhtudel sisaldab see antud asutuste kaasamist õigusraamistikku, mis kaitseb, aga samas ei pane õpilasi või koole ebavõrdsesse olukorda. Sellised raamistikud võimaldavad õppijate mobiilsust ning edasiõppimist edasistel haridustasemetel.
- **Julgustada ja nõustada virtuaalseid õppeasutusi kasutama avatud õppematerjale (OER)**, sh. ka otseselt või kaudselt avaliku sektori poolt finantseeritavad asutused ning lubada iga õpetaja/kooli poolt loodud materjali avaldamist Creative Commons'i litsentside all.
- **Kasutada e-õppe potentsiaali internetikasutuse suurendamiseks, infoühiskonna ja e-riigi teenuste rakendamise tõstmiseks ning parendada õpilaste (ja vanemate) IKT-alaseid oskusi**. Piiratud internetiühendusega piirkondades peaksid vastavad ametkonnad näitama initsiatiivi selliste strateegiate arendamisel, mis tagavad võrdsed võimalused nii olemasolevatele kogukonnaliikmetele kui ka e-õppijatele.
- **Julgustada e-õppe kasutuselevõttu tavakoolides ja kolledžites väljalangevuse vähendamiseks ning vahendina teaduse-, tehnoloogia-, inseneri- ja matemaatikaainete (STEM) populariseerimiseks**.
- **Motiveerida õpetajaid e-õppe kasutuselevõtmisel ning kaaluda e-õppe ja e-kursuste jaoks ühiste standardite sätestamist**. Tagada piisav tugisüsteem nende sisseviimisel õpetajakoolitusse ja hindamissüsteemidesse.

PROJEKTI KIRJELDUS

Antud töö on VISCED projekti otsene väljund. Selle üleeuroopalise koostööprojekti raames viidi läbi rahvusvaheline virtuaalsete koolide ja kolledžite analüüs, keskendudes põhiliselt siseriiklikele kui ka rahvusvaheliste täielikult e-õppe vormi kasutavatele asutustele. Saadud tulemusi analüüsiti ja võrreldi oluliste parameetrite ja edutegurite tuvastamiseks, mida kasutati õppeasutuste klassifitseerimiseks ja võrdlemiseks. VISCED on 2011. aasta alguses käivitatud kaheaastane projekt, mida suures osas finantseerib Euroopa Komisjoni Elukestva Õppe Programm.

PROJEKTI WIKI

<http://www.virtualschoolsandcolleges.eu>

PROJEKTI KODULEHT

<http://www.virtualschoolsandcolleges.info>

LAMBRAKIS FOUNDATION

Projekti on rahaliselt toetanud Euroopa Komisjon.

Publikatsiooni sisu peegeldab autori seisukohti ja Euroopa Komisjon ei ole vastutav selles sisalduva informatsiooni kasutamise eest.